

ngelinge armen van vader Prinsen

ngelinge armen van vader Prinsen
 als jonge vaders water moest sjuwen voor de koeien. Daardoor waren zijn armen zo uitgerekt.
 De 86-jarige Bernard Prinsen uit Aalten kan kostelijk vertellen. Hij bewoont nog altijd zijn oudershuis aan de Prinsenstraat in Aalten met de oude slagerij-inventaris. De markante oud-slager heeft de laatste jaren zijn stamboom uitgezocht. Maar hij beperkt zich

daarbij tot rechtstreekse voorouders en tot directe familieleden die hij zelf nog gekend heeft. De wortels van de Prinsenfamilie liggen op de boerderij het Maris in Barlo. Overgrootvader Johan(n) Prinzen van 't Maris (geb. 1812) trouwde in 1839 met Wilhelmina Henriette te Kotte. Het paar ging inwonen op haar oudershuis, de boerderij Kotte in het Duitse Spork, zo'n 150 meter over de grens bij IJzerlo.

Zijn grootvader Bernhard Prinzen ('Korts Bernhard', 1844-1921) moest als geboren Duitser in Pruisische krijgsdienst. Hij was kurasier in een Westfaals regiment en deed kennelijk goed zijn best in de oorlog van Duitsland tegen Denemarken tijdens een veldtocht in 1866 in Sleeswijk-Holstein. Hij kreeg een herinneringskruis en oorkonde van de Pruisenkoning Wilhelm. De oorkonde hangt ingelijst bij Bernard aan de schoorsteenmantel.

Later kon opa, ook weer zo'n 150 meter over de grens maar nu aan Nederlandse zijde, een boerderijte kopen: Roelofshuis (nu Tieltes, Stokkertweg 2 IJzerlo.) Een jongere broer bleef op het oudershuis in Spork. Opa Bernhard huwde Wilhelmina Hendrika te Boekhorst (1852-1915) van de Wals in Gendringen. Hij wilde op latere leeftijd nog Nederlander worden, stuurde het geld ervoor naar Den Haag, maar het kwam terug. Kennelijk was er een formaliteit over het hoofd gezien. En zo stierf opa in 1921 toch als Duitser.

Klap

Devader van Bernard, (Johan Hendrik Prinsen, 1871-1927) werd in IJzerlo geboren met de Nederlandse nationaliteit. Hij ging, na

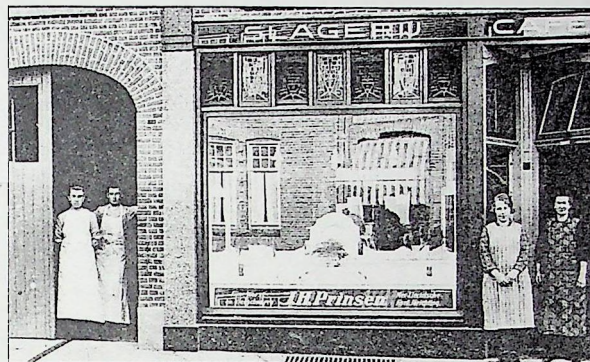

rubriek over boerderij- en familienamen door Henk Harmen suggesties en aanvullingen 0543 472603

een tijd als boerenknechtje te hebben gewerkt, bij een Duitse slager in de leer. Zijn eerste baas was keihard. Als vader iets fout deed kreeg hij een klap met een slag darmen om het hoofd. Toch had hij een goede leerschool. Hij doorliep het gildestelsel via hulp- en leerjongen tot gezeln en deed de Meisterprüfung.

Koelinstallatie

Rond 1901 kocht hij het slagerij en cafeetje van Willem Eggink ('Ribbekes Willem') aan de Veemarkt in Aalten voor 7111 gulden. Hier werden op de deel varkens geslacht. In 1923, toen Aalten stroom kreeg, was Prinsen de eerste met een koelinstallatie. In Duitsland had hij al kennis gemaakt met de moderne koeltechniek. Maar een thermostaat zat er niet op, je moest altijd lang opblijven en weer vroeg opstaan om de pekkeloeling in te schakelen. Je moest er bij blijven, want als de koeling liep schudde het hele huis.

Bernard: 'In ons café was niet zo veel loos. Alleen op veemarktdagen dronken boeren koffie of werd de aankoop van een koe met een borreltje van achttien cent beklonken. Het lokaal stelde niet veel voor. Het had een lambrizering en een bel, er stonden een lange eiken tafel en tonnetstoelen in. Later ook een biljartje. In de

oorlog werd het café gevorderd als werkplaats voor een schoenmaker en een kleermaker van het Duitse leger. Een Nederlandse politiemann wilde in de kamer ook Duitse soldaten inkwartieren, maar een Duitse luitenant zei dat het niet hoefde: 'Die Leute sind schon genug belastigt.' Er zijn in elke nationaliteit goede en slech-

te mensen.' Vaste caféklanten waren ook boeren die af en toe een maatje brandewijn kwamen halen voor een 'dretterig' kalf. Dit was namelijk de vaste remedie van dierenarts Vaags aan de Landstraat (nu ING-bank). Maar Bernard betwijfelt nog steeds of die boeren wel alles aan de kalveren gaven...

♦ Slagerij en café Prinsen rond 1930. Van links naar rechts Bernard en zijn broer Henny Prinsen, een dienstmeisje (Mina Lubbers van 'd'n Blauwen' uit Barlo) en moeder Prinsen. Vader Prinsen was al in 1927 overleden. (Repro Ron Nagtzaam)

GD 22/12-1997